

Spørgeskemaundersøgelse for de tidligere amtskommunale specialskoler

Foreningen sendte i maj måned et spørgeskema ud til PPR-cheferne med henblik på at følge udviklingen på de tidligere amtskommunale specialskoler.

I følgebrevet anført vi bl.a.:

”Kære PPR-chefer

Vi har i Pædagogiske Psykologers Forening udarbejdet vedlagte spørgeskema, der også har været drøftet i Landssamrådet for PPR-chefer.

Udgangspunktet er at følge udviklingen på det tidligere amtskommunale område for specialskoler. Det burde egentligt have været Undervisningsministeriet eller Kommunernes Landsforening, der havde påtaget sig denne opgave, men det ønsker de ikke.

Der udtrykkes mange steder – især blandt forældre til de handicappede elever på specialskoler – en frygt for fremtiden for specialskolerne.

Bliver nogle skoler nedlagt, fordi kommuner trækker deres børn hjem til billigere løsninger?

Hvordan inviterer værtskommuner til et fortsat samarbejde med andre kommuner, der ikke måtte have egne specialskoler? Etableres det nødvendige samarbejde mellem kommuner?

Vi finder, at disse spørgsmål bør tages alvorligt, og at vi på PPR må påtage os at følge udviklingen og udviklingstendenserne.

Derfor har vi udarbejdet vedlagte enkle spørgeskema, der har to primære formål:

- 1. At følge udviklingen på de tidligere amtskommunale specialskoler
og*
- 2. At samle op om udviklingstendenserne på det samlede område for undervisning af de elever, der tidligere var henvist til vidtgående specialundervisning.*

I begge tilfælde for at udnytte den indkommende viden til at øve indflydelse på de centrale bestemmelser for området.”

Vi stillede dels konkrete spørgsmål til elevudviklingen fra 2006/07 til 2007/08 samt nogle uddybende spørgsmål for at afklare mulige udviklingstendenser.

Nedenstående spørgsmål blev stillet:

- 1. Er elever hjemtaget til kommunale foranstaltninger?*

I givet fald hvor mange?

Fra hvilken skole?

- 2. Er der særlige udviklingstendenser? – f.eks.*

a. Værtskommune besætter de fleste eller alle pladser? Ja ____, Nej ____

b. Der er problemer med at lave de nødvendige aftaler med andre kommuner

Ja ____, Nej ____

c. Sker der ændringer i ressourcetildelingen? Ja ____, Nej ____

På hvad måde?

3. Er der særlige udviklingstendenser på centerklasseområdet?

hvilke?

4. Er der andre faktorer, der påvirker elevtalsudviklingen?

I givet fald hvilke?

SVAR:

Vi har fået svar fra 49 PPR-enheder ud af 91 mulige.

Ændringer i elevantal fra 2006/07 til 2007/08

Vi har spurgt til elevudviklingen fra 2006/07 til 2007/08 på de kendte tidligere amtskommunale specialskoler.

Her har vi fået svar, der omfatter 41 specialskoler ud af 69.

På disse 41 specialskoler var der i skoleåret 2006/07 i alt 3.154 elever.

Fra skoleåret 2007/08 er det samlede tal steget med i alt 79 elever – svarende til en stigning på 2,5 %.

Udviklingstendenser

1. Hjemtagelse af elever

Kun 5 elever er hjemtaget – og så vidt det kan ses i overensstemmelse med forældreønsker.

2. Særlige udviklingstendenser

Der angives kun enkelte tendenser – primært ønsker om at udvikle egne specialtilbud.

Få nævner begyndende tendens til at værtskommune søger at besætte egne pladser først.

3. Problemer med at lave aftaler med andre kommuner

3 kommuner nævner, at det kan være svært at finde pladser. Den primære årsag angives at være behovet for flere pladser.

4. Ændringer i ressourcetildelingen

Kun én kommune angiver besparelser på området i form af en 5%-reduktion.

5. Udviklingstendenser på centerklasseområdet

Der er kun meget få udtryk for ændringer – hovedsageligt i form af en lokal udvikling af området. Eksempelvis søger mange kommuner at udvikle egne tilbud på tale/sprog- og læseområdet.

6. Andre faktorer, der påvirker elevtalsudviklingen

Faktorer, der forventes at vil kunne medføre ændringer på sigt, vil kunne være konsekvenser i forhold til frit skolevalg, stigning i takster og stigning i udgifter til transport.

UNDERSØGELSE FRA NoKS

NoKS (Netværk om konsekvenserne af Strukturreformen på social og sundhedsområdet) er en sammenslutning af en række foreninger, der bl.a. omfatter De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI), Dansk Socialrådgiverforening og Danmarks Læreforening.

Dette netværk har gennemført en tilsvarende undersøgelse på specialskoleområdet, der er gengivet i en publikation, der er udsendt til kommunerne den 3.juli 2007 - under overskriften "I gang" – aktuelle temaer fra det sociale område og specialundervisningsområdet.

Man har spurgt specialskolelederne om forskellige forhold og følgende tendenser fremtræder:

- elevtalsudviklingen fra 2006/07 til 2007/08 er nærmest uændret
- andelen af elever fra driftskommunen har ikke ændret sig
- sammensætning af elevgruppen er nogenlunde uændret
- stort set uændret antal lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere
- uændret økonomisk råderum

Det eneste problemområde, der nævnes, er en utilstrækkelig faglig sparringsmulighed med driftskommunen.

Der er fortsat god faglig sparring i netværk af specialskoler.

KONKLUSION

Samlet set ser det ud til, at kommunernes overtagelse af de amtskommunale specialskoler er sket uden større ændring fra første færd. Selv om mange kommuner i forbindelse med budgetlægning for 2007 og 2008 har haft store økonomiske problemer, ser det ud til, at specialskoleområdet stort set har været undtaget for besparelser eller krav om ændringer.

Det vil ikke herudaf kunne konkluderes, at dette vedvarende vil være tilfældet.

Det vil være forventeligt, at de fleste kommuner – i takt med at man får overblik over området vil iværksætte en aktiv indsats for at udbygge egne tilbud i størst mulig udstrækning.

Det vil være væsentligt og nødvendigt, at PPR spiller en aktiv rolle i denne udvikling og dermed er med til at sikre, at det sker på et kvalificeret grundlag. Udvikling af det nødvendige samarbejde med andre kommuner om sikre et bæredygtigt underlag for specialtilbud til børn med generelle indlæringsvanskeligheder, autisme og ADHD vil være et nødvendigt element i dette.

Det vil herudover være hensigtsmæssigt, at PPR i de kommuner, hvor der er specialskoler, medvirker til at udvikle den nødvendige faglige sparring med specialskolerne, som amtskommunen en del steder har varetaget tidligere.

Bjarne Nielsen